

**Публічне акціонерне товариство
«Запорізький металургійний комбінат
«Запоріжсталь»**

**Звіт про управління
за 2018 рік**

Зміст

1	Організаційна структура та опис діяльності підприємства	3
2	Результати діяльності	9
3	Ліквідність та зобов'язання	11
4	Екологічні аспекти	12
5	Соціальні аспекти та кадрова політика	14
6	Ризики	16
7	Дослідження та інновації	22
8	Фінансові інвестиції	22
9	Перспективи розвитку	23
10	Корпоративне управління	24

1 Організаційна структура та опис діяльності підприємства

(а) Сфера діяльності

Публічне акціонерне товариство «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» є українським публічним акціонерним товариством. Спочатку комбінат був створений як державне підприємство в 1933 році. Він був перетворений у відкрите акціонерне товариство 4 січня 1997 р. згідно з програмою приватизації в Україні. 12 серпня 2015 р. комбінат був перетворений у публічне акціонерне товариство.

ПАТ «Запоріжсталь» є одним з найбільших металургійних підприємств України з обсягів виробництва.

Основними споживачами продукції ПАТ «Запоріжсталь» є підприємства автомобілебудівної, машинобудівної галузей, сільськогосподарського та транспортного будівництва, а також трубної промисловості.

Основні види діяльності:

- виробництво чавуну, сталі та феросплавів;
- неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- оптова торгівля металами та металевими рудами;
- вантажний залізничний транспорт;
- діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах;
- забір, очищення та постачання води.

Фактичне місцезнаходження основних виробничих потужностей співпадає з юридичною адресою підприємства – м. Запоріжжя, Південне шосе, 72, виробничий майданчик.

(б) Основні види продукції

Публічне акціонерне товариство «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» - одне з найбільш великих промислових підприємств України, продукція якого широко відома і користується попитом у споживачів на внутрішньому ринку і більш ніж в 50 країнах світу.

ПАТ «Запоріжсталь» виробляє продукцію, що відноситься до галузі «чорна металургія». Основний вид продукції - гарячекатані та холоднокатані рулони і листи.

Публічним акціонерним товариством «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» постійно ведуться роботи, направлені на покращення якості та розширення сортаменту продукції, яку він виробляє.

Основні види продукції, які виробляє підприємство є:

- переробний чавун;
- сляби з вуглецевих, низьколегованих і легованих сталей;
- гарячекатаний і холоднокатаний прокат в рулонах і листи;
- холодногнуті профілі;
- жерсть чорна;
- стрічка сталева.

Комбінат є одним з найбільших в Україні виробником прокату, в тому числі особливо складної витяжки для автомобільної промисловості, консервної тари, холоднокатаного листа та стрічки для інструментальної та машинобудівної промисловості, листа з легованих сталей, гнутих профілів і товарів народного споживання.

Металопродукція ПАТ «Запоріжсталь» має раціональне співвідношення ціна/якість.

Реалізація прокату: у натуральній формі – 3 471 845 т; сума реалізації – 50 179 841 тис. грн.; частка від загальної суми реалізації у грошовому виразі – 84,83%.

Реалізація чавуну: у натуральній формі – 805 168 т; сума реалізації – 7 489 039 тис. грн.; частка від загальної суми реалізації у грошовому виразі – 12,66%.

Реалізація виробів подальшої переробки: у натуральній формі – 53 871 т; сума реалізації - 767 286 тис. грн.; частка від загальної суми реалізації у грошовому виразі – 1,30%.

Загальна сума експорту становить 38 823 027 тис. грн. Частка експорту в загальній сумі реалізації становить 65,63%. Основні ринки збуту: внутрішній ринок, Європа, Туреччина, Африка, СНД, Близький Схід, Азія, Америка.

Вся продукція, яка вироблена комбінатом поділяється:

- за марками сталі;
- за способами прокатки, виробництва (гарячекатаний або холоднокатаний прокат, гнуті профілі);
- за способом обробки поверхні (травлена або нетравлена);
- за характером кромки (з обрізною кромкою або необрізною кромкою);
- за геометричними розмірами;
- за точністю прокатки по ширині;
- за площинністю (особливо високою (ПО), високою (ПВ), поліпшеною (ПУ) і нормальною (ПН)).

Сталь, з якої на комбінаті виготовляються рулони і листи поділяється на наступні групи:

- вуглецева якісна конструкційна сталь;
- вуглецева сталь звичайної якості;
- сталі підвищеної міцності (низьколеговані сталі);
- ресорно-пружинна вуглецева сталь;
- нелегована конструкційна сталь (для поставки на експорт).

Всі сталі виробляються у відповідності до вимог нормативної документації (державні стандарти, технічні умови, протоколи або інші технічні вимоги).

(в) Мета та цілі діяльності підприємства

Метою діяльності підприємства є одержання прибутку на основі здійснення виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності, в порядку та за умов, визначених чинним законодавством і Статутом, та наступний його розподіл між акціонерами.

ПАТ «Запоріжсталь» чітко тримає курс на підвищення ефективності виробництва, модернізацію обладнання, а також створення і поліпшення безпечних умов праці для співробітників.

Для реалізації поставлених цілей ПАТ «Запоріжсталь» послідовно вирішує стратегічні завдання:

- виробництво високоякісної металопродукції, що задовольняє потребам клієнтів;
- забезпечення промислової безпеки, здорових і безпечних умов праці;
- скорочення техногенного впливу на навколишнє середовище;
- модернізація та реконструкція основних виробничих фондів;
- впровадження передових технологій та інновацій;
- досягнення лідируючих позицій в галузі виробництва, управління та організації бізнес-процесів.

(г) Організаційна структура

Поточною діяльністю підприємства керує генеральний директор за допомогою 10 дирекцій за напрямками діяльності, служби аналізу та управління ризиками безпеки, 2-х самостійних управлінь: юридичного, справами адміністрації.

1. Дирекція з технології та якості.

До складу дирекції входять:

- головні фахівці;
- управління: технічне, контролю якості;
- відділ безперервного удосконалення;
- центр з випробувань та атестації продукції комбінату;
- цех технологічних ваговимірювальних систем.

Основними завданнями цієї дирекції є:

- розробка та здійснення технічної політики, перспектив розвитку та шляхів реалізації програм в усіх напрямках удосконалення технологічних процесів та режимів виробництва продукції, поліпшення якості продукції, розробка та впровадження проектів безперервного операційного удосконалення, що забезпечують максимально ефективне використання ресурсів підприємства в межах затвердженої стратегії підприємства;
- забезпечення технічного та аналітичного контролю поточного виробництва продукції, випробувань готової продукції (механічних, макро- та мікроконтролю металу);
- координація робіт по забезпеченню функціонування та удосконалення систем менеджменту у відповідності з міжнародними стандартами;
- метрологічне забезпечення.

2. Дирекція з інжинірингу.

До складу дирекції входять:

- служби: головного енергетика, вибухових робіт;
- управління: ремонтів, проектно-конструкторське, надійності устаткування;
- відділ технічного нагляду та ремонту виробничих будівель та споруд;
- відділ автоматизованих систем керування технологічними процесами;
- центральна електротехнічна лабораторія;
- цехи: енергетичні, контрольно-вимірювальних приладів та автоматики.

Основними завданнями цієї дирекції є забезпечення виконання правил технічної експлуатації устаткування, здійснення ремонтів та технічного обслуговування систем та устаткування, енергетичне забезпечення.

3. Дирекція з капітального будівництва та інвестицій.

До складу дирекції входять:

- управління капітального будівництва;
- керівники проектів;

- інвестиційний відділ;
- проектна група з реконструкції сталеплавильного виробництва з будівництвом киснево-конвертерного цеху;
- дільниця з виробництва бетону та розчинів.

Основним завданням цієї дирекції є розробка та здійснення політики з реконструкції і технічного переозброєння підприємства; виробництво та забезпечення будівництва бетоном та розчинами.

4. Дирекція з виробництва.

До складу дирекції входять:

- виробничий відділ;
- відділ планування виробництва, організації та контролю виконання заказів;
- металургійні і прокатні цехи.

Основним завданням цієї дирекції є забезпечення виконання планових завдань з виробництва, що забезпечують виконання замовлень дирекції зі збуту, планування та аналіз виробництва.

5. Фінансова дирекція.

До складу дирекції входять:

- підрозділи фінансового контролера (відділи: планово-бюджетний, аналізу основних цехів, аналізу допоміжних цехів, зведеного аналізу та звітності, бюджетного контролю);
- підрозділи головного казначея (відділи: банківських операцій, небанківських операцій);
- головна бухгалтерія;
- підрозділи головного фахівця з інформаційних технологій: управління корпоративних інформаційних систем.

Основними завданнями цієї дирекції є:

- розробка та реалізація економічної і фінансової політики, що забезпечує фінансово-економічну стійкість підприємства; залучення фінансових коштів та їх ефективне використання;
- ведення податкового та бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності з метою надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства;
- перспективне й поточне планування економічної та фінансової діяльності підприємства;
- аналіз і контроль фінансово-господарської діяльності підприємства та його підрозділів;
- забезпечення реалізації програм стратегічного розвитку інформаційних технологій, координація планування, впровадження, розвитку інформаційних технологій, постійне їх удосконалення, впровадження сучасних інфраструктурних систем та систем захисту інформаційних систем.

6. Комерційна дирекція.

До складу дирекції входять:

- відділ матеріально-технічного постачання;
- відділ сировини та палива;
- відділ устаткування;
- відділ митних операцій;
- відділ обліку та економічного аналізу поставок;
- управління підготовки виробництва.

Основними завданнями цієї дирекції є планування та забезпечення виробничої і ремонтної діяльності підприємства та об'єктів інвестиційних проектів сировиною, паливом, матеріалами, устаткуванням, запасними частинами та іншими матеріально-технічними ресурсами, взаємодії з митними органами України.

7. Дирекція зі збуту.

До складу дирекції входять:

- відділ оформлення та сервісного супроводження заказів;
- відділ планування та транспортного експедитування;
- відділ фактурування поставок та оплати;
- відділ договорів та цін;
- відділ супутньої продукції;
- відділ кон'юнктурно-технологічного системного аналізу.

Основними завданнями цієї дирекції є:

- розробка на основі вивчення ринку кон'юнктурних прогнозів попиту, перспектив розвитку підприємства, номенклатури продукції;
- розробка рекомендацій для формування планів збуту;
- розробка та реалізація збутової політики підприємства;
- підготовка та укладання договорів (контрактів) зі збуту продукції, формування портфеля замовлень;
- просування продукції підприємства на ринку;
- координація дій усіх дирекцій у питаннях збутової політики.

8. Дирекція з персоналу.

До складу дирекції входять:

- керівник проекту;
- управління організації та оплати праці;
- управління підбору, комплектування та розвитку персоналу;
- управління соціальної сфери;
- відділ економіки праці, організаційного планування та бюджетування;
- відділ взаємодії з персоналом, у т. ч. головний фахівець з взаємодії з молоддю;
- відокремлені структурні підрозділи: цех утримання непромислових об'єктів, відділ дошкільних навчальних закладів, пансіонат «Металург», санаторій-профілакторій, палац культури металургів, спортивний комплекс ПАТ «Запоріжсталь», виробничо-тваринницький комплекс ПАТ «Запоріжсталь», цех продовольства, харчування та торгівлі «Запоріжсталь - Продторг» ПАТ «Запоріжсталь».

Основними завданнями цієї дирекції є:

- формування та ефективна реалізація політики підприємства в сфері управління персоналом, організації, нормування, оплати праці, мотивації персоналу, керування підприємством, удосконалення організаційної структури підприємства, планування персоналу, підбору, підготовки, розстановки, розвитку, оцінки персоналу, дослідження соціологічних та психологічних проблем організації праці, побуту та відпочинку працівників;
- планування, облік, аналіз показників з праці, планування та бюджетування витрат на персонал та соціальну сферу;
- рішення соціальних питань, надання соціальних гарантій, пілг та компенсацій робітникам, реалізація молодіжної політики;
- господарське забезпечення, обслуговування управління підприємства, організація надання Товариству послуг прибирання приміщень та території, хімічної чистки спеціального одягу, вивозу сміття побутового з території підприємства, харчування, виробництва продуктів харчування, технічного обслуговування адміністративних будівель та приміщень;

- планування та здійснення заходів щодо забезпечення діяльності з торгівлі та громадського харчування; виробництва м'ясомолочних виробів; ефективного функціонування дитячих дошкільних навчальних закладів; розвитку та удосконалення фізкультурно-спортивної, культурно-виховної роботи та роботи з оздоровлення працівників Товариства та членів їх сімей.

9. Служба аналізу та управління ризиками безпеки

До складу служби входять:

- фахівці за напрямками діяльності з розслідувань та аналізу операційної діяльності, з охорони;
- відділ аналізу та управління ризиками безпеки.

Основними завданнями цієї служби є реалізація політики в галузі безпеки, здійснення взаємодії з аутсорсинговими компаніями по наданню послуг, пов'язаних з виконанням функцій безпеки Товариства та охорони об'єктів Товариства для здійснення стійкого функціонування підприємства, попередження загроз його безпеці, захисту законних інтересів від протиправних посягань.

10. Дирекція з охорони праці, промислової та техногенної безпеки.

До складу дирекції входять:

- відділи: охорони праці; лінійного контролю; договорів, статистики та промислової медицини; по роботі з підрядними організаціями; промислової безпеки; технічної діагностики та неруйнівного контролю; з техногенної, пожежної безпеки та надзвичайних ситуацій;
- управління з охорони навколишнього середовища;
- радіоізотопна лабораторія;
- відділ обслуговування систем протипожежної безпеки;
- газорятувальна станція.

Основними завданнями цієї дирекції є:

- розробка та реалізація ефективної системи управління охороною праці у Товаристві, постійне удосконалення цієї діяльності, планування та здійснення профілактичних заходів щодо усунення шкідливих та небезпечних виробничих факторів, попередження нещасних випадків на виробництві, професійного захворювання та інших випадків погрози життю та здоров'ю працівників, контроль додержання встановлених вимог охорони праці, виробничої санітарії, пожежної та техногенної безпеки, забезпечення охорони навколишнього середовища, захист персоналу в умовах надзвичайних ситуацій;
- забезпечення технічної діагностики вантажопідйомних кранів, надзору за технічним станом та безпечної експлуатації вантажопідйомних кранів, ліфтів та підйомників;
- забезпечення функціонування систем протипожежної автоматики: автоматичного пожежогасіння; охоронно-пожежної сигналізації.

11. Дирекція з транспорту та логістики.

До складу дирекції входять:

- контрольно-ревізійна служба залізничного транспорту;
- управління: залізничного транспорту, автомобільного транспорту;
- служба вантажної та комерційної роботи на залізничному транспорті.

Основним завданням цієї дирекції є забезпечення виконання, організація та оперативне керування залізничними та автомобільними перевезеннями.

12. Юридичне управління.

До складу управління входять:

- відділ загальноправового забезпечення;

- відділ судової практики та виконання рішень;
- відділ договірно-правової роботи;
- відділ з правового забезпечення корпоративних, майнових та земельних прав.

Основними завданнями цього управління є забезпечення законності в діяльності підприємства, захисту його правових інтересів; правового забезпечення управління корпоративними правами Товариства, оформлення прав власності на нерухоме майно та користування землею з метою забезпечення оптимального функціонування Товариства, запобігання чи мінімізації конфліктів інтересів.

13. Управління справами адміністрації.

До складу підрозділу входять:

- відділ організації діловодства;
- протокольний відділ;
- представництво ПАТ «Запоріжсталь» у м. Києві.

Основними завданнями цього підрозділу є організаційно-технічне та інформаційно-документаційне забезпечення та супроводження діяльності генерального директора, дирекцій та інших підрозділів підприємства, організація стабільного діловодства та забезпечення єдиного порядку його ведення, організаційне забезпечення міжнародної діяльності, організація роботи представництва ПАТ «Запоріжсталь» у м. Києві.

2 Результати діяльності

(а) Об'єм виробництва основної продукції

Об'єм виробництва основної продукції для продажу за 2017-2018 роки представлений таким чином:

Основний вид продукції	2017 рік, тис. т	2018 рік, тис. т	Відхилення, тис. т	Відхилення, %
Гарячекатаний рулон	1 875	2 197	322	17
Гарячекатаний лист	405	384	-21	-5
Холоднокатаний рулон	675	679	4	1
Холоднокатаний лист	187	181	-6	-3
Чавун	433	823	390	90

Збільшення виробництва чавуну у 2018р. в порівнянні з 2017р. в основному пов'язано з проведенням реконструкції доменної печі №3 в 1-му півріччі 2017р.

(б) Об'єм реалізації продукції

Об'єм реалізації продукції за 2017-2018 роки представлений таким чином:

Вид продукції	2017 рік		2018 рік		Відхилення		
	Кількість, тис. т	Сума, тис. грн.	Кількість, тис. т	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.	у т. ч. за рахунок	
						обсягу виробництва	росту цін
Рулон г/к	1 903	23 378 093	2 200	30 463 704	7 085 611	3 648 604	3 437 007
Лист г/к	423	5 377 045	376	5 486 586	109 541	-597 449	706 990
Рулон х/к	709	9 993 650	685	10 822 778	829 128	-338 290	1 167 418

Лист х/к	192	2 807 153	174	2 848 022	40 869	-263 171	304 040
Чавун	421	3 555 022	805	7 489 039	3 934 017	3 242 585	691 432
Інше		1 635 923		2 043 689	407 766		
Всього		46 746 886		59 153 818	12 406 932		

Збільшення суми реалізації продукції в основному пов'язано зі збільшенням обсягу виробництва готової продукції та ростом цін на ринку збуту.

(в) Основні показники

Основні показники за 2018 рік представлені таким чином:

Стаття Звіту про сукупний дохід	2017, млн. грн.	2018, млн. грн.	Відхилення ("+" збільшення, "- зменшення), млн. грн.	Відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	46 747	59 154	12 407	26,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(38 309)	(49 415)	11 106	29,0
Інші операційні доходи	205	556	351	171,2
Адміністративні витрати	(807)	(913)	106	13,1
Витрати на збут	(2 154)	(2 486)	332	15,4
Інші операційні витрати	(471)	(419)	-52	-11,0
Інші фінансові доходи	29	117	88	303,4
Інші доходи	12	0	-12	-100
Фінансові витрати	(881)	(704)	-177	-20,1
Інші витрати	(292)	(220)	-72	-24,7
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(731)	(951)	220	30,1
Чистий прибуток	3 349	4 719	1 370	

Збільшення собівартості реалізованої продукції відбулося за рахунок зростання обсягу виробництва товарної продукції, а також за рахунок зростання цін на сировинні та енергетичні ресурси.

Збільшення інших операційних доходів в основному пов'язане з дивідендами, що були отримані ПАО «Запоріжсталь» від асоційованих компаній в 2018р.

Зміни в інших фінансових доходах та фінансових витратах виникли в основному в результаті відображення доходів і витрат від курсових різниць на згорнутій основі (у 2017р. - збиток від курсових різниць, у 2018р. – прибуток від курсових різниць).

3 Ліквідність та зобов'язання

(а) Інформація про оборотні активи

Оборотні активи	На 31.12.2017р. тис. грн.	На 31.12.2018р. тис. грн.
Запаси	5 133 524	5 112 500
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11 158 065	17 015 658
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	745 589	1 283 857
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1 315 844	894 464
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1 236	1 963
Інша поточна дебіторська заборгованість	17 845 366	18 859 141
Грошові кошти та їх еквіваленти	348 928	423 708
Витрати майбутніх періодів	308 272	286 391
Інші оборотні активи	1 630 937	1 658 514
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	265	551
Усього	38 488 026	45 536 747

(б) Інформація про зобов'язання та забезпечення

Види зобов'язань	Дата виникнення	Непогашена частина боргу (тис. грн.)	Дата погашення
Кредити	X	3 359 297	X
у тому числі:			
АКБ «Індустріалбанк»	24.11.2010	108 452	30.04.2021
АКБ «Індустріалбанк»	20.04.2011	49 297	30.04.2021
АКБ «Індустріалбанк»	28.03.2011	135 333	30.04.2021
«Metinvest Capital UK Limited»	27.10.2011	2 713 450	31.12.2019
АКБ «Індустріалбанк»	28.10.2011	28 247	30.04.2021
АКБ «Індустріалбанк»	28.10.2011	64 263	30.04.2021
АКБ «Індустріалбанк»	19.08.2013	71 349	30.04.2021
ПАТ «Промінвестбанк»	07.04.2015	188 906	06.04.2020
Податкові зобов'язання	X	87 408	X
Інші зобов'язання та забезпечення	X	34 109 155	X
Усього зобов'язань та забезпечень	X	37 555 860	X

(в) Коефіцієнти ліквідності

Назва коефіцієнту	На 31.12.2017р.	На 31.12.2018р.
Поточна ліквідність	1,19	1,32
Швидка ліквідність	1,03	1,17
Коефіцієнт автономії	0,42	0,45
Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів	0,73	0,82

Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів станом на 31.12.2018 р. становить 0,82, в порівнянні з минулим роком відбулося збільшення на 0,09 пунктів.

Коефіцієнт поточної ліквідності збільшився, та станом на 31.12.2018 р. становить 1,32.

Коефіцієнт швидкої ліквідності в порівнянні з минулим роком збільшився та становить 1,17.

Коефіцієнт автономії становить 0,45. Збільшення за рік склало 0,03 пункти.

Після поживавлення світової економіки, виходу з фінансової кризи та збільшення попиту на металопродукцію на зовнішньому та внутрішньому ринках у підприємства з'явиться можливість покращити власні фінансові показники.

4 Екологічні аспекти

(а) Вплив діяльності підприємства на навколишнє середовище

Діяльність ПАТ «Запоріжсталь» в силу галузевої специфіки пов'язана з істотним впливом на навколишнє середовище. Завданням підприємства є мінімізувати цей вплив, щоб домогтися цілеспрямованого поліпшення екологічних показників.

Збереження життя і здоров'я людей, дбайливе ставлення до природного середовища є одними з основних пріоритетів стратегії розвитку ПАТ «Запоріжсталь».

Пріоритети підприємства спрямовані не тільки на відповідність вимогам законодавства, а й на приймання додаткових заходів, необхідних для зниження ризиків в цих областях. Тому на комбінаті здійснюється системна робота щодо поліпшення показників і запобігання впливу на навколишнє середовище.

Пріоритетними завданнями ПАТ «Запоріжсталь» є випуск високоякісної продукції, при забезпеченні безпечних умов праці персоналу, мінімізації впливів на навколишнє природне середовище та захисту здоров'я населення, що проживає в регіоні діяльності підприємства.

ПАТ «Запоріжсталь» сертифікований і регулярно підтверджує свою відповідність вимогам міжнародних стандартів по системах екологічного менеджменту ISO 14001, менеджменту якості ISO 9001, управління охороною праці та виробничої безпеки OHSAS 18001 з 2008 року. У 2017-2018 рр. підприємство успішно пройшло перший і другий наглядний аудит Системи енергетичного менеджменту на відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO50001: 2011.

(б) Природоохоронні заходи

У 2018 році виконувались природоохоронні заходи:

- будівництво конверторного комплексу;
- в агломераційному виробництві за власної ініціативи комбінат виконав реконструкцію газоочисної установки за агломашиною №1 з використанням рукавних фільтрів та абсорберу, що побудовано за аналогією позитивного досвіду експлуатації ГОУ за агломашинами №2-6;
- виконано захід по реконструкції аспіраційних установок у шихтовому відділенні агломераційного цеху;
- введена в промислову експлуатацію п'ятисекційна градирня для забезпечення зворотною водою доменних печей і підтримки оптимального температурного режиму їх роботи;
- введено у експлуатацію сучасний комплекс по перехвату умовно-чистих стоків з території підприємства на повторне використання у виробництві;
- та інші заходи екологічного напрямку.

Затрати на виконання заходів склали 455,847 млн. грн.

У 2018 році перевищення нормативів викидів та скидів у навколишнє середовище встановлених дозвільними документами не виявлено.

(в) Основні екологічні показники

Незважаючи на зростання виробництва, на комбінаті спостерігається стійка тенденція скорочення викидів в атмосферу за рахунок виконання природоохоронних заходів по всіх етапах виробництва - агломераційного, доменного, прокатного.

Фактичні питомі викиди забруднюючих речовин в атмосферу в 2018 році зменшилися в порівнянні з 2017 роком і склали 12,74 кг/на 1 тону сталі (в 2017 р - 12,95 кг/на 1 тону сталі), це стало можливим за рахунок впровадження на комбінаті природоохоронних заходів та енергозберігаючих технологій.

У 2018 році вплив на водні об'єкти характеризувався зниженням обсягу скидання зворотних вод у водні об'єкти за випусками ПАТ «Запоріжсталь». Обсяг скидання зворотних вод у річку Дніпро зменшився в порівнянні з 2017 роком на 1,57 млн. м³.

При цьому в 2018 році в порівнянні з попереднім роком спостерігалось зростання виробництва агломерату (+ 6,05%), чавуну (+ 1,31%), сталі (+ 0,84%), прокату (+ 10,49%).

Сума сплаченого екологічного податку за 2018 рік склала 75,544 млн. грн., в тому числі за забруднення атмосферного повітря - 25,244 млн. грн., за забруднення водного басейну - 2,492 млн. грн., за розміщення відходів - 47,808 млн. грн.

(г) Соціальні ініціативи з охорони навколишнього середовища

ПАТ «Запоріжсталь» активно впроваджує власні соціальні ініціативи, спрямовані на поліпшення екологічної ситуації в місті. Вже стали постійними щорічні акції з озеленення, масштабного очищення міста і його природоохоронних зон (парків, острова Хортиця, острова Байда, прибережних територій Дніпро) від засмічення.

Комбінатом регулярно проводяться роботи з озеленення міста і власної санітарно-захисної зони, шляхом висадки дерев і кущів, розбивка газонів.

За період - 2017-2018 рр. - кількість висаджених насаджень становить 7488 одиниць (з них 399 дерев, 679 кущів, 6410 квітників, 5450 м² газонної трави).

В рамках акції «Чисте місто» проводяться ряд суботників з прибирання територій міста силами працівників ПАТ «Запоріжсталь». Час проведення щорічних акцій - з квітня по листопад. Співробітники підприємства облагородили міські парки і сквери в різних районах Запоріжжя.

В рамках громадської екологічної ініціативи «Врятуємо Дніпро разом» з травня по червень 2018 р. проходить спільна акція комбінату і Українського товариства мисливців і рибалок по установці в річці Дніпро 1200 штучних нерестових гнізд для риб та проводиться масштабне зариблення Дніпра.

У травні і в жовтні організовується і проводяться екологічні квести на острові Хортиця для учнів запорізьких шкіл.

(д) Досягнення в сфері природоохоронної діяльності

Грамотний підхід і системне управління природоохоронною діяльністю підприємства не залишилися непоміченими.

17 грудня 2018 року в Києві відбувся бізнес-форум «ЕКО-трансформація України. Стейкхолдери зелених змін-2018». В рамках заходу було підбито підсумки конкурсу «EKOTRANSFORMATION-2018», в якому відзначили екологічних лідерів України - компанії, які досягли високих результатів у природоохоронній діяльності. ПАТ «Запоріжсталь» визнано переможцем у номінації «Лідер комплексної зеленої модернізації».

ЕКО-Оскар за реалізацію на підприємстві екологічних технологій вручили директору з охорони праці, промислової та техногенної безпеки комбінату Ігорю Анатолійовичу Черняку.

Крім того, в листопаді 2018 року в Києві відбулося нагородження переможців XVII Всеукраїнського конкурсу «Екологічна якість та безпека», в рамках заходів Міжнародного форуму «Green Mind» на платформі Міжнародного форуму «INNOVATION MARKET», який проводився відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України, за участю перших осіб центральних органів влади. Комбінат «Запоріжсталь» визнаний переможцем регіонального туру конкурсу в номінації «Системний підхід до управління та впровадження більш чистих технологій виробництва».

5 Соціальні аспекти та кадрова політика

Загальна кількість персоналу ПАТ «Запоріжсталь» на 01.01.2019р.: 10905 чол.; кількість жінок на керівних посадах: 104 чол.

Оплата праці персоналу ПАТ «Запоріжсталь» проводиться по грейдинговій системі, відповідно до якої кожній посаді на підприємстві встановлюється певний грейд оціночним комітетом.

Преміювання персоналу підприємства проводиться за виконання планових і досягнення цільових значень КПЕ (ключових показників ефективності).

На підприємстві діє система щорічної оцінки персоналу, яка дозволяє визначити ступінь ефективності співробітників шляхом оцінки результатів роботи за рік.

Підвищення заробітних плат проводиться з урахуванням індивідуальної ефективності кожного співробітника (щорічної оцінки персоналу).

Для новоприйнятих працівників, які відпрацювали 3 місяці, проводиться додаткова оцінка, за результатами якої проводиться підвищення заробітної плати.

В 2018р. фонд оплати праці ПАТ «Запоріжсталь» складає 2 195 164,9 тис. грн. Збільшення фонду оплати праці (+409 608,5 тис. грн. або +22,9 %) відносно попереднього року відбулося за рахунок зросту середньої заробітної плати в еквіваленті повної зайнятості на 33,4 % (+549 144,0 тис. грн.) та зниження чисельності працюючих в еквіваленті повної зайнятості на 7,8 % (-139 535,5 тис. грн.).

Кадрова програма ПАТ «Запоріжсталь» спрямована на забезпечення рівня кваліфікації працівників. Для забезпечення необхідного рівня кваліфікації персоналу ПАТ «Запоріжсталь» на посади керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців призначаються робітники, кваліфікаційний рівень яких відповідає вимогам «Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» (ДКХПП України).

На підприємстві діє система підготовки персоналу, яка передбачає проведення безперервного навчання персоналу, згідно затвердженим планам заходів, що відповідають цілям підприємства в області якості. Підвищення кваліфікації керівників, професіоналів і фахівців на комбінаті спрямовано на вдосконалення їх професійних знань, навичок менеджменту в сучасних умовах бізнесу, оволодіння новими методами управління виробництвом.

Належна увага в системі розвитку персоналу приділяється підготовці керівників та кадрового резерву. Для цього на комбінаті діє Корпоративний університет, в якому у 2018 році пройшли навчання 2491 робітник виробничих підрозділів.

У рамках реалізації програми «Бережливе підприємство» в Центрі навчання «КАМПУС» 5649 працівників комбінату пройшли навчання за темою «Інструменти безперервного вдосконалення».

Також у ПАТ «Запоріжсталь» особлива увага приділяється навчанню персоналу з питань охорони праці (вимоги «Закону України про охорону праці», Типового положення «Про порядок проведення навчання й перевірки знань з питань охорони праці»). У 2018 році загальний курс навчання з питань охорони праці пройшли 714 чол.

Працівники служби охорони праці, члени атестаційних комісій (перевірка знань з питань охорони праці, нормативно-правових актів), експерти технічні, фахівці з неруйнівного контролю проходять навчання в ДП «Головний навчально-методичний центр Держпраці України», ДП «Державне підприємство «Атестаційний центр з неруйнівного контролю при ІЄЗ ім. С.О. Патона Національної академії наук України», м. Київ. У 2018 році пройшли навчання 34 працівника комбінату.

Проведено навчання посадових осіб (189 чол.) з залученням Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Запорізької області на право проведення інструктажів з пожежної безпеки, видачі наряд-допусків на виконання тимчасових вогневих робіт.

Використовуючи кращі світові практики, які застосовані на виробництві, по зміні відношення кожного працівника до особистої безпеки і безпеки його колег в 2018 році проведено навчання 269 робітників комбінату на курсах: «Забезпечення безпеки робіт, що виконуються згідно наряд-допуску», «Ефективні інструменти управління охороною праці для керівників початкової ланки».

У рамках підготовки добровільних медичних помічників за курсом: «Надання долікарської медичної допомоги» пройшли навчання 1348 працівників комбінату.

Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації робочих кадрів на комбінаті здійснюється відповідно до типових навчальних планів, а також модульних та робочих програм, розроблених фахівцями структурних підрозділів по більше ніж 200 професіям. Всі програми складено відповідно до методичних рекомендацій, погоджених з Міністерством праці та соціальної політики України і затверджених Міністерством освіти і науки України.

Навчання проводиться в кабінетах, навчальних класах, а також на спеціально створених в умовах виробництва полігонах. У 2018 році пройшли навчання (підготовка та підвищення кваліфікації) 9292 працівника ПАТ «Запоріжсталь».

У 2018 році на ПАТ «Запоріжсталь» діє затверджений наказом №1808 від 28.11.2014 року Кодекс етики.

Кодекс етики є основною Політикою Комплаєнс та містить звід норм та стандартів ділової поведінки, яких щодня мають дотримуватись усі працівники підприємства.

Людська гідність та права людей є найвищою цінністю у суспільстві, тому підприємство пропагує повагу до людей. У відносинах між співробітниками неприйнятні грубість, тиск, агресивна поведінка.

Будь-який вид комунікації в рамках підприємства, зокрема із контрагентами, будується на взаємній повазі і ввічливості. На ПАТ «Запоріжсталь» неприйнятні погрози та фізичне насильство при виконанні службових обов'язків або при спілкуванні з колегами і контрагентами.

Прийняття рішень по відношенню до інших співробітників, клієнтів, контрагентів ґрунтується на об'єктивних даних і фактах і здійснюється максимально коректно.

ПАТ «Запоріжсталь» прагне співпрацювати з контрагентами та діловими партнерами, чия репутація не пов'язана з корупцією і хабарництвом.

На підприємстві, відповідно до Кодексу етики, неприпустимі:

- діяльність, спрямована на неправомірне збагачення, отримання невідповідних компенсацій, благ і винагород;
- надання державним службовцям та посадовим особам фінансових коштів, подарунків, благ пропозицій, що містять вигоду для таких осіб, з метою отримання переваг при веденні господарської діяльності;
- пропозиції або отримання хабаря, а також сприяння корупційній діяльності;
- залучення афілійованих або третіх осіб для здійснення протиправної і протизаконної діяльності.

6 Ризики

(а) Інформація про основні ризики в діяльності підприємства

Ризики державного керування:

- 1) нестабільність курсу гривні до світових валют, що обмежує свободу маневру в експортній діяльності;
- 2) відсутність повноцінного доступу на ринки капіталу, необхідного для реалізації великих інвестиційних програм підприємства;
- 3) відсутність державних інфраструктурних проектів та програм підтримки промислової галузі.

В умовах фінансової кризи та воєнних дій на сході країни підтримка вітчизняних галузей, споживачів металопродукції збільшила б попит на сталь на внутрішньому ринку.

Експортні ризики. ПАТ «Запоріжсталь» більшу частину своєї продукції поставляє на експорт. Нестабільність політичної ситуації в країні та економічної ситуації в світі і в окремих регіонах, а також проведення загороджувальних заходів та обмеження імпорту продукції в країнах-споживачах продукції комбінату викликають ризик зниження обсягу поставок продукції і цін. Ризики, пов'язані з експортом, трохи зм'якшує добре диверсифікована структура продажів, завдяки якій комбінат має можливість при необхідності перенаправляти поставки своєї продукції з одного ринку на інший.

Операційні ризики:

- 1) нерегулярні поставки сировини, пов'язані з нестабільною роботою залізниці;
- 2) зростання конкуренції та зниження цін на основну продукцію підприємства;
- 3) введення квот і інших економічних обмежень;
- 4) зростання цін на послуги монополістів ринку;
- 5) відтік кваліфікованого персоналу і брак молодих фахівців.

Виробничо-технологічні ризики. Для підвищення якості та конкурентоспроможності продукції на світових ринках разом зі зменшенням її собівартості необхідно замінити застаріле та зношене устаткування з проведенням модернізації сталеварного та прокатного обладнання підприємства.

(б) Огляд фінансових ризиків

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у ПАТ «Запоріжсталь» виникають такі ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цьому розділі представлена інформація про рівень зазначених ризиків ПАТ «Запоріжсталь», про цілі, політики та процеси оцінки і управління ризиками підприємства.

Управлінський персонал несе загальну відповідальність за створення структури управління ризиками і здійснення нагляду за нею.

Політики управління ризиками направлені на виявлення і аналіз ризиків, з якими стикається ПАТ «Запоріжсталь», встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, моніторинг ризиків і дотримання лімітів. Політики і системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов і діяльності підприємства.

(в) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для ПАТ «Запоріжсталь» в результаті невиконання клієнтом або контрагентом за фінансовим інструментом своїх зобов'язань за договором. Кредитний ризик виникає у зв'язку з фінансовими активами.

Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю кожного фінансового активу в окремому звіті про фінансовий стан.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Рівень кредитного ризику залежить, головним чином, від індивідуальних характеристик кожного клієнта.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному аналізу на предмет його платоспроможності. Такий аналіз охоплює зовнішні рейтинги, якщо такі існують, фінансову звітність, інформацію кредитних агентств, галузеву інформацію та у деяких випадках банківські виписки.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному або колективному аналізу (аналізу у сукупності) щодо очікуваних кредитних збитків на дату звітності.

Більшість клієнтів ПАТ «Запоріжсталь» здійснюють операції з підприємством протягом більш ніж семи років і є суб'єктами господарювання, що входять до складу відомої групи з міжнародними кредитними рейтингами В3 та Сaa1 від агентства Moody's відповідно на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р. Відповідно до договірних умов очікуваний термін погашення дебіторської заборгованості від суб'єктів господарювання, які входять до складу групи, складає до 3 місяців. Станом на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р. ПАТ «Запоріжсталь» не визнало очікувані кредитні збитки щодо залишків торгової дебіторської заборгованості цих клієнтів, що становили 84% та 80% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги на відповідні дати, через незначні суми, які були розраховані на основі зазначених рейтингів агентства Moody's, а також у зв'язку з тим, що погашення цієї дебіторської заборгованості повністю забезпечене наявністю зустрічних зобов'язань.

Окрім зазначених вище клієнтів, ПАТ «Запоріжсталь» має залишки заборгованості з іншими клієнтами, що підлягають згідно політики підприємства індивідуальній оцінці, що становили 12% та 16% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р., відповідно. Для них підприємство визначило, що кредитний ризик є низьким – тобто клієнти мають достатні можливості для виконання своїх договірних зобов'язань по сплаті грошових коштів у найближчій перспективі, і несприятливі зміни в економічних і ділових умовах в більш довгостроковій перспективі навряд чи можуть знизити здатність позичальника виконувати свої договірні зобов'язання по сплаті – та не визнала очікуваних кредитних збитків через незначні суми. Крім того, погашення значної частини цієї дебіторської заборгованості забезпечено наявністю зустрічних зобов'язань.

Щодо фінансової допомоги, яка підлягає сплаті на вимогу, ПАТ «Запоріжсталь» оцінило, що контрагенти мають достатні високоліквідні активи, і тому очікувані кредитні збитки є несуттєвими та не визнавались. Станом на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р. підприємство оцінило, що надана фінансова допомога не є кредитно-знеціненою. Ознаки того, що фінансовий актив є кредитно-знеціненим, включають інформацію про значні фінансові труднощі позичальника, порушення умов договору та інше.

Для інших індивідуально несуттєвих дебіторів ПАТ «Запоріжсталь» використовує матрицю коефіцієнтів очікуваних кредитних збитків в розрізі регіонів та періоду прострочки. В основі їх розрахунку лежить оцінка історичного відсотка збитку від списання дебіторської заборгованості.

Макро чинники мають незначний вплив на історичні рівні збитковості у зв'язку з короткостроковим характером дебіторської заборгованості ПАТ «Запоріжсталь».

ПАТ «Запоріжсталь» не вимагає застави по дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, передоплаті та інших фінансових інструментах.

Приблизно 78% доходів, отриманих в Україні в 2018 році (82% у 2017 році), відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами.

Майже 100% доходів (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на експорт в 2018 році (94% у 2017 році) відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами.

Грошові кошти та їх еквіваленти

ПАТ «Запоріжсталь» утримувало грошові кошти та їх еквіваленти на суму 423 708 тисяч гривень на 31 грудня 2018 р. (31 грудня 2017 р.: 348 928 тисяч гривень). На 31 грудня 2018 р. та 2017 р. грошові кошти та їх еквіваленти були розміщені в основному в АТ «ПУМБ» та ПАТ «Укргазбанк».

Зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів було оцінене на основі очікуваних кредитних збитків за 12 місяців як несуттєве, і воно відображає короткі строки позицій, що зазнають ризику, у зв'язку з чим ПАТ «Запоріжсталь» не відобразило в обліку резерв під збитки від зменшення корисності на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р. підприємство вважає, що наявні у нього грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик.

Основний клієнт

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) від одного клієнта, який є пов'язаною стороною ПАТ «Запоріжсталь», становить приблизно 58% (34 160 619 тисяч гривень) від усього доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. (2017 р.: 59%, 27 671 890 тисяч гривень).

Ризик концентрації

Придбання від одного постачальника, пов'язаної сторони ПАТ «Запоріжсталь», становить приблизно 23% (13 590 009 тисяч гривень) від усієї суми придбання за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. (2017 р.: 18%, 9 251 063 тисяч гривень).

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги одному постачальнику, пов'язаній стороні ПАТ «Запоріжсталь», становить приблизно 53% (15 189 208 тисяч гривень) від усієї суми кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 31 грудня 2018 р. (31 грудня 2017 р.: 40%, 10 497 789 тисяч гривень).

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги одного клієнта, пов'язаної сторони ПАТ «Запоріжсталь», становить приблизно 38% (6 500 724 тисячі гривень) від усієї суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня 2018 р. (31 грудня 2017 р.: 61%, 6 780 778 тисяч гривень).

Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику представлений балансовою вартістю фінансових активів. На 31 грудня максимальний кредитний ризик представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	17 015 658	11 158 065
Інша поточна дебіторська заборгованість	18 859 141	17 845 366
Грошові кошти та їх еквіваленти	423 708	348 928
Усього	36 298 507	29 352 359

Рівень кредитного ризику стосовно дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня по географічних регіонах представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Вітчизняний ринок	8 385 821	2 308 129
Країни-члени ОЕСР	6 500 724	6 780 778
Інші	2 129 113	2 069 158
Усього	17 015 658	11 158 065

У наступній таблиці представлена інформація про очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валова балансова вартість	Резерв під збитки
Поточна (не прострочена)	489 988	-
Прострочена на 1-30 днів	56 629	-
Прострочена на 31-60 днів	59 067	-
Прострочена на 61-90 днів	10 847	-
Прострочена більш ніж на 90 днів	112 530	(16 403)
Усього	729 061	(16 403)

У наступній таблиці представлена інформація про очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2017 р.:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валова балансова вартість	Резерв під збитки
Поточна (не прострочена)	347 951	-
Прострочена на 1-30 днів	30 917	-
Прострочена на 31-60 днів	9 834	-
Прострочена на 61-90 днів	2 572	-
Прострочена більш ніж на 90 днів	149 792	(70 774)
Усього	541 066	(70 774)

У наступній таблиці представлена інформація про очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валова балансова вартість	Резерв під збитки
Поточна (не прострочена)	427 857	(256 446)
Прострочена більш ніж на 90 днів	177 256	(177 256)
Усього	605 113	(433 702)

У наступній таблиці представлена інформація про очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2017 р.:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валова балансова вартість	Резерв під збитки
Поточна (не прострочена)	417 369	(173 702)
Прострочена більш ніж на 90 днів	177 050	(177 050)
Усього	594 419	(350 752)

(г) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що ПАТ «Запоріжсталь» не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід підприємства до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації підприємства.

Строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами, включаючи виплати процентів на 31 грудня 2018 р. та 2017 р., представлені таким чином:

31 грудня 2018 р.					
<i>(у тисячах гривень)</i>	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До одного року	Від одного до двох років	Понад два роки
Процентні кредити	3 359 297	3 623 986	3 256 077	301 093	66 816
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	28 767 509	28 767 509	28 767 509	-	-
Інші поточні зобов'язання	2 374 568	2 374 568	2 374 568	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	23 777	26 246	-	21 565	4 681
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13 516	18 441	18 441	-	-
Усього	34 538 667	34 810 750	34 416 595	322 658	71 497

31 грудня 2017 р.					
<i>(у тисячах гривень)</i>	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До одного року	Від одного до двох років	Понад два роки
Процентні кредити	3 699 351	4 101 582	3 359 581	365 418	376 583
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	26 157 728	26 157 728	26 157 728	-	-
Інші поточні зобов'язання	2 614 290	2 614 290	2 614 290	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	31 537	38 931	-	18 441	20 490

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13 516	21 078	21 078	-	-
Усього	32 516 422	32 933 609	32 152 677	383 859	397 073

Не очікується, що грошові потоки включені до аналізу строків погашення можуть виникнути значно раніше або будуть суттєво відрізнятися у сумах.

(д) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів ПАТ «Запоріжсталь». Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Валютний ризик

У ПАТ «Запоріжсталь» виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, закупками, залишками коштів у банках та кредитами, деномінованими в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Українське законодавство обмежує спроможність ПАТ «Запоріжсталь» хеджувати свій валютний ризик, отже, підприємство не хеджує свій валютний ризик.

Рівень валютного ризику представлений таким чином:

	31 грудня 2018 р.		
(у тисячах гривень)	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2 217 237	6 003 633	452 135
Гроші та їх еквіваленти	6 343	23 680	28 107
Процентні кредити	(135 333)	(3 131 454)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(348 614)	(16 903 878)	(15 522)
Інші поточні зобов'язання	-	(2 349 466)	-
Чиста сума	1 739 633	(16 357 485)	464 720
	31 грудня 2017 р.		
(у тисячах гривень)	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 384 268	7 135 414	443 763
Гроші та їх еквіваленти	222 799	77 853	44 840
Процентні кредити	(204 444)	(3 362 750)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(309 054)	(13 997 847)	(14 439)
Інші поточні зобов'язання	-	(2 381 207)	-
Чиста сума	1 093 569	(12 528 537)	474 164

У 2018 та 2017 році інші поточні зобов'язання в основному представлені резервом по гарантіях.

На 31 грудня 2018 р. та 2017 р. 10-процентне ослаблення курсу гривні по відношенню до наступних валют мало б вплив на чистий результат та капітал на зазначені нижче суми. При цьому припускається, що всі інші змінні величини, зокрема, процентні ставки, залишаються постійними.

Вплив у тисячах гривень	2018	2017
Євро	142 650	89 673
Долар США	(1 341 314)	(1 027 340)
Російський рубль	38 107	38 881

10-процентне зміцнення курсу гривні по відношенню до наведених у таблиці валют на 31 грудня 2018 р. та 2017 р. справило б рівний, але протилежний за значенням вплив на наведені вище суми, за умови, що всі інші змінні величини залишаються постійними.

Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають, головним чином, на кредити і позики шляхом зміни їх справедливої вартості (заборгованість за фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (заборгованість за змінною ставкою). При отриманні нових кредитів та позик управлінський персонал користується своїми судженнями, щоб прийняти рішення щодо того яка процентна ставка – фіксована чи змінна – буде більш вигідною для ПАТ «Запоріжсталь» протягом очікуваного періоду до строку погашення заборгованості.

ПАТ «Запоріжсталь» не має кредитів та позик зі змінними процентними ставками.

Інший ризик ринкової ціни

ПАТ «Запоріжсталь» не укладає товарних угод, крім випадків, коли це необхідно для задоволення вимог очікуваного використання та реалізації; при розрахунках по таких угодах взаємозалік не передбачений.

7 Дослідження та інновації

Для вирішення конкретних питань підвищення якості продукції та ефективності виробництва, визначення програм технічного переозброєння цехів і виробництв, зосередження діяльності на вирішенні завдань розвитку комбінату і досягненні цілей в області якості, екології та охорони праці на ПАТ «Запоріжсталь» виконуються науково-дослідні роботи (НДР). Для чого комбінатом залучаються на договірній основі фахівці НДІ, ВНЗ та виробничих підприємств.

Сума витрат на науково-дослідницьку роботу за звітний рік становить 1 650,0 тис. грн.

ПАТ «Запоріжсталь» при плануванні своєї діяльності та прийняття інвестиційних рішень у обов'язковому порядку проводить оцінку потенційного впливу на навколишнє середовище на всіх етапах проекту, виконує ефективний екологічний моніторинг. У 2018 р. на виконання моніторингових робіт затрачено 1,213 млн. грн. Діяльність комбінату націлена на попередження та постійне зниження впливу на навколишнє середовище.

Сума витрат на дослідження та розробку з будівництва за звітний період склала 3,4 млн. доларів США.

8 Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції на 31 грудня 2018р. представлені таким чином:

Назва компанії	Вид діяльності	Сума, тис. грн.	% власності
ПрАТ «ЗЗРК»	Видобування	641 569	29.52 %
ПрАТ «Запоріжжкокс»	Промисловість	296 972	42.77 %
ПрАТ «Запоріжвогнетрив»	Виробництво вогнетривів	48 116	49.21 %
ТОВ «Гірничодобувна компанія «Мінерал»	Промисловість	42 092	49.71 %
Інші компанії	н/д	9 613	н/д
Всього		1 038 362	

Всі фінансові інвестиції відносяться до компаній, що зареєстровані в Україні.

9 Перспективи розвитку

Стратегією ПАТ «Запоріжсталь» є подальше технічне переозброєння з використанням сучасних технічних засобів та технологій з метою виробництва високоякісної, конкурентоспроможної металопродукції з високою додатковою вартістю, розширення асортименту, захисту навколишнього середовища, економії матеріально-сировинних та паливно-енергетичних ресурсів.

На комбінаті запланована поетапна корінна реконструкція основних агрегатів й потужностей всього металургійного й прокатного переділу.

Будівництво конвертерного цеху з безперервним розливом сталі в об'ємі 5,0 млн. тон литих слябів в рік та двох ливарно-прокатних модулів дозволить:

- створити сучасний сталеплавильний комплекс та виконати будівництво в стислий термін без зменшення об'ємів виробництва;
- відмовитись від малоефективного мартенівського способу виробництва сталі, з виводом із технології мартенівського, ЦПС та обтискного цехів;
- забезпечити виплавку сталі з вузькими межами змісту елементів;
- поліпшити якість поверхні прокату, однорідності структури та якостей металу;
- значно розширити марочний асортимент сталей, в т.ч. трубні марки, якісну конструкційну сталь, сталь підвищеної міцності, сталь для судів та котлів які працюють під тиском, сталь для штамповки, в т.ч. для автомобілебудування, а також забезпечити вимоги міжнародних стандартів;
- створити сучасне прокатне виробництво для гарячої прокатки штаб;
- отримати якісний високоякісний товарний гарячекатаний прокат товщиною 1,0-24,5 мм., а також підкат для високоякісного холоднокатаного листа, включаючи продукцію четвертого переділу (виробництво оцинкованого листа з полімерним покриттям);
- знизити втрати металу в обрізі;
- скоротити використання природного газу;
- знизити витрати вогнетривів;
- знизити викиди в атмосферу забруднюючих речовин.

Крім цього передбачається:

- завершення реконструкції газоочистки агломашин № 1;
- підготовка території для будівництва сталеплавильного виробництва.

У 2019 році на комбінаті планується освоїти шість видів нової продукції:

- гарячекатаний рулонний прокат зі сталі марки S355JR по EN 10025-2 товщиною 2,8 - 3,7 мм;
- гнутий профіль зі сталі марки 09Г2, 09Г2Д, 09Г2С 14 категорії, з фіксованим класом міцності;
- гарячекатаний рулонний прокат розмірами 1,5 x 1000 - 1100мм з травленням;
- гарячекатаний рулонний прокат марки S235JR товщиною 10-12 мм;
- холоднокатаний рулонний прокат розмірами 1,0 x 1500 мм з обрізної кромкою (АПР-5);
- холоднокатаний рулонний прокат розмірами 0,36- 0,43 x 1000 мм і 0,43 x 1250 мм.

10 Корпоративне управління

Звіт про корпоративне управління

1) Посилання на кодекс корпоративного управління, яким керується емітент

Власний кодекс корпоративного управління Загальними зборами ПАТ «Запоріжсталь» не затверджувався. Товариство не приймало рішення про застосування кодексу корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або іншого кодексу корпоративного управління. У Товаристві відсутня практика корпоративного управління, застосовувана понад визначені законодавством вимоги, окрім вимог відповідно до положень Статуту Товариства.

2) Відхилення від положень кодексу корпоративного управління

Інформація щодо відхилень від положень кодексу корпоративного управління не наводиться, оскільки Товариство не має власного кодексу корпоративного управління та не керується кодексами корпоративного управління інших підприємств, установ, організацій.

3) Інформація про загальні збори акціонерів (учасників)

Чергові загальні збори не скликалися. 26.12.2018 відбулися позачергові Загальні збори акціонерів ПАТ «Запоріжсталь», які ініціював Акціонер LASARTICO HOLDINGS LIMITED. Кворум зборів склав 75,1067%. На загальних зборах розглядалися наступні питання:

1. Про обрання членів Лічильної комісії та прийняття рішення про припинення їх повноважень.
2. Про прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів.
3. Про затвердження укладення Товариством угоди на загальну суму, що перевищує розмір 10% статутного капіталу Товариства, загальний строк реалізації якої перевищує 12 місяців, та надання згоди Виконавчому органу Товариства на передачу в заставу належного Товариству обладнання.

Пропозиції до переліку питань порядку денного не надходили. Всі питання порядку денного загальних зборів розглянуті, рішення по ним прийнято. Було затверджено укладення Товариством кредитного договору з ПАТ АБ «УКРГАЗБАНК», та було надано згоду Виконавчому органу Товариства на передачу в заставу належного Товариству обладнання.

Основною причиною скликання цих позачергових Загальних зборів була необхідність затвердження укладення Товариством угоди на загальну суму, що перевищує розмір 10% статутного капіталу Товариства, загальний строк реалізації якої перевищує 12 місяців, та надання згоди Виконавчому органу Товариства на передачу в заставу належного Товариству обладнання.

Реєстрацію акціонерів для участі в загальних зборах акціонерів останнього разу здійснювала реєстраційна комісія, призначена особою, що скликала загальні збори.

Голосування з питань порядку денного на загальних зборах останнього разу відбувалося бюлетенями (таємне голосування). У звітному році загальні збори акціонерів у формі заочного голосування не проводились.

4) Інформація про наглядову раду та виконавчий орган емітента

Наглядова рада Товариства є органом Товариства, що представляє інтереси акціонерів Товариства та здійснює захист їх прав та законних інтересів, і в межах компетенції, визначеної цим Статутом та чинним законодавством України, контролює та регулює діяльність Виконавчого органу Товариства.

У звітному періоді персональний склад Наглядової ради не був обраний, у зв'язку із чим засідання Наглядової ради не проводились.

До членів Наглядової ради висуваються вимоги, що викладені у внутрішніх документах акціонерного товариства, а саме: члени Наглядової ради Обираються з числа фізичних осіб (у тому числі акціонерів Товариства) та/або з числа юридичних осіб - акціонерів Товариства і не можуть бути членами Виконавчого органу та Ревізійної комісії Товариства.

Відповідно до статуту, Наглядова рада складається 6-ти членів, які обирають Голову Наглядової ради та його Заступника.

Кворум засідань Наглядової ради: 2/3 від загальної кількості членів. Рішення Наглядової ради мають бути прийняті простою більшістю голосів від загальної кількості членів, а з окремих питань, передбачених Статутом Товариства, - 5/6-ми від присутніх на засіданні членів Наглядової ради.

Член Наглядової ради Товариства зобов'язаний:

- бути лояльним по відношенню до Товариства;
- діяти в межах своїх повноважень відповідно до цілей, принципів та завдань Наглядової ради Товариства;
- оцінювати ризики та несприятливі наслідки при прийнятті рішень, в тому числі при голосуванні з питань порядку денного засідань Наглядової ради Товариства;
- не розголошувати та не використовувати в особистих цілях або в інтересах третіх осіб конфіденційну, комерційну та/або службову інформацію Товариства;
- інші обов'язки відповідно до Статуту Товариства.

Одноособовим Виконавчим органом Товариства є Генеральний директор Шурма Ростислав Ігорович.

До компетенції Генерального директора Товариства належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Товариства, що охоплює юридичні та фактичні дії, які здійснюються у внутрішній та зовнішній сфері діяльності Товариства, крім питань та дій, що належать до компетенції Загальних зборів акціонерів Товариства та Наглядової ради Товариства, в тому числі і виключної компетенції цих органів.

Рішення Генеральним директором приймаються одноособово. Протягом звітного року були прийняті рішення про:

- питання поточної господарської діяльності Товариства;
- укладення та розірвання правочинів (договори, угоди, контракти);
- розпоряджання майном та коштами Товариства;
- видання наказів, розпоряджень та інших організаційно-розпорядчих документів щодо діяльності Товариства;
- прийняття на роботу, звільнення з роботи та інші рішення з питань трудових відносин Товариства з працівниками Товариства;
- інші рішення, передбачені Статутом.

Генеральний директор Товариства зобов'язаний:

- виконувати рішення та доручення Загальних зборів акціонерів, Наглядової ради, прийняті в межах повноважень та компетенції, встановленої цим Статутом;
- дотримуватися вимог Статуту та внутрішніх документів Товариства;
- діяти в інтересах Товариства, здійснювати свої права та виконувати обов'язки у відношенні до Товариства розумно та добросовісно;
- не використовувати можливості Товариства у сфері господарської діяльності у власних приватних цілях;
- не розголошувати інформацію, яка включає службову або комерційну таємницю Товариства, не використовувати та не передавати іншим особам інформацію, яка стала йому відомою про діяльність Товариства та яка може певним чином мати вплив на ділову репутацію Товариства;
- своєчасно доводити до відома Наглядової ради інформацію щодо юридичних осіб, у яких він володіє 20 та більше відсотками статутного капіталу, обіймає посади в органах управління інших юридичних осіб, а також про правочини Товариства, що здійснюються або такі, що будуть здійснені у майбутньому, та щодо яких він може бути визнаний зацікавленою особою.

Діяльність Виконавчого органу є компетентною та ефективною. Результатом діяльності Генерального директора є підвищення цьогорічних фінансових результатів Товариства у порівнянні з минулим роком.

5) Опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента

Для здійснення внутрішнього контролю у Товаристві створено ревізійну комісію.

Кількість членів ревізійної комісії - 5 осіб.

Протягом останніх трьох років засідання ревізійної комісії не відбувалися.

6) Перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента

1. ПРИВАТНА КОМПАНІЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЛАСАРТИКО ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД» (PRIVATE COMPANY LIMITED BY SHARES «LASARTICO HOLDINGS LIMITED» (код 273969; прямо володіє часткою у статутному капіталі 26,0809%);

2. Підприємство з іноземною інвестицією у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «Київ Секюритіз Груп» (Ідентифікаційний код 25590014; прямо володіє часткою у статутному капіталі 24,5003%);

3. ПРИВАТНА КОМПАНІЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БРЕНДФЕЛД ФІНАНС ЛІМІТЕД» (PRIVATE COMPANY LIMITED BY SHARES «BRANDFELD FINANCE LIMITED») (код 274804; прямо володіє часткою у статутному капіталі 23,9222%);
4. Компанія Глобал Стіл Інвестментс Лімітед (GLOBAL STEEL INVESTMENTS LIMITED) (код 5188128; прямо володіє часткою у статутному капіталі 12,3466%);
5. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІДЛАНД КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ» (Ідентифікаційний код 33104302; прямо володіє часткою у статутному капіталі 11,2224%).
6. EASTRADE LTD (ІСТРЕЙД ЛТД) (код 942984; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 11,1796%);
7. PRIVATE LIMITED LIABILITY COMPANY METINVEST B.V. (ПРАЙВІТ ЛІМІТЕД ЛІАБІЛІТІ КОМПАНІ МЕТІНВЕСТ БІ.ВІ) (код 24321697; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 49,90%);
8. SCM (SYSTEM CAPITAL MANAGEMENT) LIMITED (СКМ (СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ) ЛІМІТЕД (код 137516; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 35,55%);
9. SCM HOLDINGS LIMITED (СКМ ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД) (код 222759; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 38,05%);
10. Ахметов Рінат Леонідович (опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 38,05%);
11. MAJORONE TRADING LIMITED (МАЖЕРОН ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД) (код 173605; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 11,86%);
12. LOVITIA INVESTMENTS LIMITED (ЛОВІТІА ІНВЕСТМЕНТС ЛІМІТЕД) (код 303560; опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 10,54%);
13. Новинський Вадим Владиславович (опосередковано володіє часткою у статутному капіталі 11,20%).

7) Інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента

Станом на 31.12.2018р. 22006317 шт. акцій (загальна кількість акцій 2643681779 шт.) є обтяжені обмеженням прав участі та голосування акціонерів на Загальних зборах Товариства відповідно до пункту 10 розділу VI Закону України «Про депозитарну систему України» через неукладення акціонерами договорів з депозитарною установою про обслуговування їх рахунка в цінних паперах.

8) Порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента. Інформація про будь-які винагороди або компенсації, які мають бути виплачені посадовим особам емітента в разі їх звільнення

Питання обрання та відкликання членів Наглядової ради Товариства вирішується Загальними зборами акціонерів Товариства.

Обрання та відкликання (в тому числі дострокове) особи на посаду Генерального директора Товариства здійснюється за рішенням Наглядової ради Товариства або Загальних зборів Товариства.

Обрання та відкликання членів Ревізійної комісії Товариства відноситься до виключної компетенції Загальних зборів акціонерів Товариства.

Призначення та звільнення Головного бухгалтера Товариства здійснюється на підставі наказу Генерального директора Товариства.

У разі звільнення винагорода та компенсація має бути виплачена згідно норм діючого трудового законодавства та умов контракту (у разі його укладення).

9) Повноваження посадових осіб емітента

Повноваження Членів Наглядової ради:

- отримувати будь-яку інформацію (за виключенням інформації, доступ до якої обмежений чинним законодавством про державну таємницю) відносно Товариства, якщо така інформація йому потрібна для виконання функцій члена Наглядової ради Товариства;
- вносити письмові пропозиції з формування плану роботи Наглядової ради Товариства, порядку денного засідань Наглядової ради Товариства;
- виражати письмовому незгоду з рішеннями Наглядової ради Товариства;
- вносити пропозиції, обговорювати та голосувати з питань порядку денного засідань Наглядової ради Товариства;

- ознайомлюватися з протоколами засідань Наглядової ради Товариства, відповідних комітетів Наглядової ради Товариства, Виконавчого органу Товариства, Ревізійної комісії Товариства;
- добровільно скласти свої повноваження члена Наглядової ради, попередньо попередивши про це Товариство не менш ніж за 14 днів;
- отримувати винагороду та компенсації, пов'язані з виконанням повноважень члена Наглядової ради Товариства, відповідно до рішень Загальних зборів акціонерів Товариства;
- мати інші права, встановлені чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду Товариства.

Повноваження Генерального директора:

- вирішувати питання поточної господарської діяльності Товариства;
- без доручення здійснювати будь-які юридичні та фактичні дії від імені Товариства, щодо яких він був уповноважений;
- представляти Товариство в його відносинах з іншими юридичними та фізичними особами, банківськими та фінансовими установами, органами державної влади і управління, державними та громадськими установами та організаціями, вести переговори, самостійно укладати та підписувати від імені Товариства будь-які угоди, договори, контракти та інші правочини;
- укладати та розривати правочини (договори, угоди, контракти), рішення щодо укладення або розірвання яких було прийняте Наглядовою радою та/або Загальними зборами акціонерів Товариства;
- відкривати розрахункові та інші рахунки в банківських та фінансових установах України або за кордоном;
- розпоряджатися майном та коштами Товариства з урахуванням обмежень, встановлених Статутом, внутрішніми положеннями Товариства та рішеннями Наглядової ради та/або Загальних зборів акціонерів Товариства;
- видавати накази, розпорядження та інші організаційно-розпорядчі документи щодо діяльності Товариства;
- приймати на роботу, звільняти з роботи, приймати інші рішення з питань трудових відносин Товариства з працівниками Товариства;
- вживати заходів щодо заохочення працівників Товариства та накладання на них стягнень;
- надавати розпорядження та/або вказівки, які є обов'язковими для виконання усіма особами, які знаходяться у трудових відносинах із Товариством, та усіма уповноваженими представниками Товариства;
- підписувати колективні договори з трудовим колективом Товариства;
- здійснювати інші права та повноваження, передбачені Статутом.

Повноваження Ревізійної комісії:

- отримувати від органів управління Товариства, посадових осіб Товариства необхідні матеріали, бухгалтерські, фінансові та інші документи на відповідний письмовий запит Голови Ревізійної комісії Товариства;
- вносити пропозиції до порядку денного Загальних зборів акціонерів Товариства, вимагати скликання позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства, проведення засідань Наглядової ради Товариства та Виконавчого органу Товариства;
- вимагати від посадових осіб Товариства пояснень з питань, що належать до повноважень Ревізійної комісії;
- проводити службові розслідування;
- отримувати, розглядати звіти аудиторів, складати відповідні висновки;
- залучати на договірній основі до своєї роботи експертів з оплатою їх послуг за рахунок Товариства;
- ініціювати питання про відповідальність працівників Товариства у разі порушення ними положень, правил та інструкцій з питань фінансово-господарської діяльності Товариства.

Повноваження Головного бухгалтера визначені у посадовій інструкції.

10) Інформація аудитора щодо звіту про корпоративне управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається із Річної інформації емітента цінних паперів, включаючи Звіт про корпоративне управління, та Звіту про управління, але не є окремою фінансовою звітністю та нашим звітом аудиторів щодо неї.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

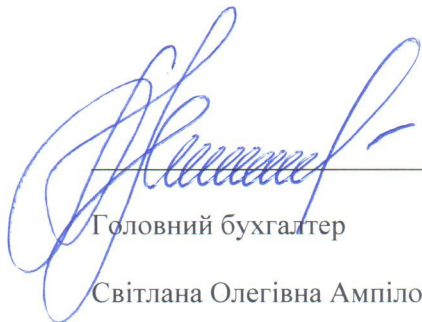
У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

В.о. Фінансового Директора

Наталя Вікторівна Михайська

Головний бухгалтер

Світлана Олегівна Ампілогова

26 квітня 2019 р.